

ಸೋದರಿ ನಿವೇದಿತಾ ಮತ್ತು ಇತರ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮಹಿಳೆಯರು

ಮಾತಾ ತ್ಯಾಗಮಯೀ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾದ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮಹಿಳೆಯರ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದ್ದ ನಿವೇದಿತಾ, ಅವರೊಂದಿಗೆ ಆತ್ಮೀಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಳು. ಈ ಕುರಿತು ವಿವೇಚಿಸಿರುವ ಲೇಖಕಿ ಚಳಕೆರೆ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾಶ್ರಮದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು. ಉತ್ತಮ ಬರಹಗಾರರೂ, ಅನುವಾದಕರೂ, ವಾಗ್ಮಿಯೂ ಆಗಿರುವ ಅವರು ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವ, ಅವರ ಧೈಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಗೌರವಿಸುವ ಹಾಗೂ ಅವರ ಪರಮಪ್ರಿಯ ಭಾರತವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನಿವೇದಿತಾಳಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲೊಂದಿಗೆ ಅವಳು ಭಾವಸಂವಹನವನ್ನು, ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಳು.

ನಿವೇದಿತಾ ೧೮೯೮ ಜ.೨೮ ರಂದು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದಳು. ೧೮೯೮ ರ ಫೆಬ್ರವರಿ ೮ ರಂದು ಸ್ವಾಮಿ ಶಾರದಾನಂದರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಸಾರಾ ಬುಲ್ ಹಾಗೂ ಮಿಸ್. ಮ್ಯಾಕ್ಲಿಯಾಡ್, ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದರು. ನಿವೇದಿತಾಳಿಗೆ ಮ್ಯಾಕ್ಲಿಯಾಡ್ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಪರಿಚಯ. ಆದರೆ ಸಾರಾಳೊಂದಿಗೆ ಇದು ಮೊದಲ ಭೇಟಿ. ಸರ್ವಸಂಗ ಪರಿತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ಭಾರತದೇಶಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ ನಿವೇದಿತಾಳಿಗೆ ಇವರಿವರ ಸಹಾಯ ಪ್ರೇಮ, ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಇದ್ದಿತು. ನಿವೇದಿತಾಳೂ ಕೊನೆಯ ವರೆಗೂ ಅವರಿಬ್ಬರೊಂದಿಗೆ ಆತ್ಮೀಯ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಳು.

ನಿವೇದಿತಾ, ಸಾರಾ ಬುಲ್ ಹಾಗೂ ಮ್ಯಾಕ್ಲಿಯಾಡ್ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳು ಬೇಲೂರು ಮಠದ ಹಳೆಯ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ವಾಸಿಸಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಊಹಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ದಿವ್ಯ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಅವರು ಮೂವರಿಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳು, ಕಷ್ಟಗಳು ಯಾವ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಅವಳ ತಪೋಮಯ ಜೀವನದ ಬುನಾದಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮಾರ್ಚ್ ೧೭, ೧೮೯೮ರಂದು ಅವರು ಮೂವರೂ

ಸಾರಾ ಬುಲ್

ಗೋಪಾಲೇಶ್ವರಮಠ ಕಾಮರಾಹಾಟಿಯ ಬಡಕುಟಿಗೆ ಭೇಟಿ ಯಿತ್ತು, ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ತಪೋನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬೆರಗಾ

ದರು, ಆನಂದಪಟ್ಟರು. ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲೂ ಇವರು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಈ ಮೂವರು ವಿದೇಶೀ ಮಹಿಳೆಯರೊಂದಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದುದು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೆ ಅತೀವ ಆನಂದವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತ್ತು. ಶ್ರೀಮತಿ ಸಾರಾಳ ಒತ್ತಾಸೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವಾಗ ನಿವೇದಿತಾ ಹಾಗೂ ಮ್ಯಾಕ್ಲಿಯಾಡ್ ಅಲ್ಲಿದ್ದರು. ಮೇ ೧೮೯೮ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಮೂವರೂ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರೊಡಗೂಡಿ ಆಲ್ಮೋರ, ಕಾಶ್ಮೀರ, ಲಾಹೋರ್, ಲಕ್ನೋ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು.

ತಾನು ಎರಡು ಬಾರಿ ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗಲೂ ನಿವೇದಿತಾ ಬೋಸ್ಟನ್ನಿನ ಕೇಂಬ್ರಿಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಸಾರಾಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿದ್ದಳು. ಸಾರಾ ನಿವೇದಿತಾಳನ್ನು ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಂತೆ ಪ್ರೇಮ-ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳು ತನ್ನ ಕೊನೆಯ ದಿನದವರೆಗೂ ನಿವೇದಿತಾಳ ಹಿತಾಕಾಂಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ನಿವೇದಿತಾ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು, ಕನಸು ಹೋರಾಟಗಳನ್ನು, ತನ್ನ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರಗತಿ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ಸಾರಾಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಮುಖೇನ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಿವೇದಿತಾಳ ಪರಿಚಿತ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಭಾರತೀಯರ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಾರಾಳ ಕೇಂಬ್ರಿಜ್‌ನ ಮನೆ ಆತಿಥೇಯ ಸ್ಥಾನವಾಗಿತ್ತು. ನಿವೇದಿತಾಳ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಮುನ್ನಡೆಸಲು ಪ್ರಧಾನ ವಾದ ಧನಸಹಾಯ ಅವಳದು. ಸರ್ ಜಗದೀಶಚಂದ್ರ ಬೋಸರ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಿವೇದಿತಾ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಪ್ರಧಾನ ಸಹಾಯ ಅವಳದು. ಅವಳು ನಿವೇದಿತಾಳ ಹಲಕೆಲವು ಮುಂದಿನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧಳಾಗಿದ್ದಳು. ಶ್ರೀಮತಿ ಸಾರಾ ತನ್ನ ಅಂತಿಮ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿತಾ ತನ್ನೊಡನಿರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದಾಗ ಅವಳು ತನ್ನೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಿ ವಿದೇಶಕ್ಕೆ

ಮ್ಯಾಕ್ಲಿಯಾಡ್

ಹೋಗಿ ಅವಳ ಅಂತಿಮ ದಿನದವರೆಗೂ ಅವಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದಳು. ನಿವೇದಿತಾಳ ಕಾರ್ಯ ಸಾರಾಳ ಸಹಾಯವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ್ದ ರಿಂದ ೧೯೧೦ರಲ್ಲಿ ಅವಳು ಮೃತಳಾದಾಗ ನಿವೇದಿತಾಳಿಗೆ ಅದು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿಯೂ, ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿಯೂ ದೊಡ್ಡ ಆಘಾತ ವಾಗಿತ್ತು. ತನ್ನ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು, ತನ್ನ ಕನಸು ಹಾಗೂ ಹೋರಾಟಗಳನ್ನು ಅವಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಸಾರಾ ಹಾಗೂ ಮ್ಯಾಕ್ಲಿಯಾಡ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ. ಶ್ರೀಮತಿ ಬುಲ್‌ಗೆ ಅವಳು ಒಂದು ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾಳೆ. “About my books, you know they are all Swamiji’s. He gave me the power and inspiration.”* - ‘ನನ್ನ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಚಿಂತನೆ ಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ನೀನು ಬಲ್ಲೆ. ನನಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು, ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬಿದವರು ಅವರು.’

ಮ್ಯಾಕ್ಲಿಯಾಡ್ ನಿವೇದಿತಾಳ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದಳು. ಮೇಲಾಗಿ ಅವಳ ಏಕಾಂಗಿ ಹೋರಾಟ, ಕಂಬನಿಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ‘ಜಗವೆಲ್ಲ ಎದುರಾಗ’ ಅವ ಳೊಡನಿದ್ದು ಧೈರ್ಯ-ಸಾಂತ್ವನಗಳನ್ನು ತುಂಬಿದವಳು ಮ್ಯಾಕ್ಲಿಯಾಡ್. ನಿವೇದಿತಾಳ ಉದಾತ್ತ ಧೈರ್ಯಾದರ್ಶಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ಹೃದಯ ಮ್ಯಾಕ್ಲಿಯಾಡ್ ಳದಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಯವರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಇನ್ನಿಲ್ಲದ ಪ್ರೀತಿ-ಉತ್ಸಾಹವಿದ್ದಿತು. ಅದು ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿತು. ನಿವೇದಿತಾ ಅವಳಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರ ಸಂಬಂಧದ ಘನಿಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು - ನಿವೇದಿತಾ ತನ್ನ ದಿನಚರಿಯ ಪುಟಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದು ಅವಳೊಂದಿಗೆ. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವಿವಿಧ ಮುಖಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದು ಅವಳೊಂದಿಗೆ. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವ ರೊಂದಿಗಿನ ತನ್ನ ಭೇಟಿಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದು ಈ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ. ತನ್ನ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿನಿಲ್ಲಿಸುವಲ್ಲಿ ತಾನು ಎದುರಿಸಿದ ಹೋರಾಟಗಳು, ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ದೃಶ್ಯಗಳು, ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಗಳು, ಭಾರತೀಯ ಹೃದಯದ ವೈಶಾಲ್ಯವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ತೋರಿದ್ದು ಈ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ. ಒಂದು ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಮ್ಯಾಕ್ಲಿಯಾಡ್‌ಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾಳೆ, “Shall I be allowed to see that I was of some use to Swamiji? I only wanted to be allowed to carry his burden for him...I don’t care least about the mukti”*** ‘ನನಗೆ ಒಂದೇ ಬೇಕಾಗಿರು ವುದು, ನಾನು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಾಗಲಿ. ಅವರ ಭಾರವನ್ನು ನಾನು ಹೊರುವಂತಾಗಬೇಕು. ಅದೊಂದೇ ನನಗೆ ಬೇಕು.. ಮುಕ್ತಿಯೂ ನನಗೆ ಬೇಡ.’ ಇದು ಅವಳ ನಿಲುವು.

ನಿವೇದಿತಾ ಭಾರತದ ತನ್ನ ಶಾಲೆಗೆ ಧನಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಅಮೆರಿಕ-ಯುರೋಪಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ನೆರವಾದ ವಳು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಶಿಷ್ಯೆಯಾದ ಕ್ರಿಸ್ಟೀನ್ ಗ್ರೀನ್‌ಸ್ಟೈಡಲ್.

* ‘Sister Nivedita’ : Pravrajika Atmaprana, Page 94

** ‘Sister Nivedita’ : Pravrajika Atmaprana, Page 286

೧೯೦೨ ಎಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವಳು ನಿವೇದಿತಾಳ ಶಾಲಾಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಲು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಅನುಜ್ಞೆ ಹಾಗೂ ಆಶೀರ್ವಾದ ದೊಂದಿಗೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದಳು. ಅವಳ ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಮೆಚ್ಚಿದ್ದರು. ಅವಳ ಆಗ ಮನದ ತರುವಾಯ ನಿವೇದಿತಾಳ ಶಾಲೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯನ್ನು ಅವಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಳು. ಕ್ರಿಸ್ಟೀನಾಳದು ಶಾಂತ, ಸಹನ ಶೀಲ ಸ್ವಭಾವ, ನಿವೇದಿತಾಳದು ದಿಟ್ಟ, ರಜೋಗುಣಪೂರ್ಣ ಕರ್ಮಶೀಲ ಸ್ವಭಾವ. ಆದರೂ ಇಬ್ಬರೂ ಉತ್ತಮ ಸ್ನೇಹಿತೆಯ ರಾದರು. ಬಾಗಬಜಾರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಅವರ ಪುಟ್ಟ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆ - house of sisters ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬ ಸಮಕಾಲೀನ ಕ್ರಾಂತಿ ಕಾರಿಗಳು, ದೇಶಭಕ್ತರು ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಚಿತ್ರಕಲಾ ವಿದರು ಈ ಮನೆಗೆ ಭೇಟಿನೀಡಿ ನಿವೇದಿತಾಳ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತಾ ಯಿತು. ನಿವೇದಿತಾ ಈ ಎಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಕ್ರಿಸ್ಟೀನಾಳ ಸಹಕಾರ ದೊಡ್ಡದು.

ಕ್ರಿಸ್ಟೀನ್ ಗ್ರೀನ್‌ಸ್ಟೈಡಲ್

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡು ವಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಸಮಾನ ಆಸಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಆರಿವನ್ನು ಹೊಂದಿದವ ರಾಗಿದ್ದರು. ಬಾಲಕಿಯರ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ ತರುವಾಯ ನಿವೇದಿತಾ ಅದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದಳು. ಆ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ನಡೆಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುವಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಸ್ಟೀನಾಳ ಪರಿಶ್ರಮ ವಿಶೇಷ ಮಟ್ಟ ದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಕ್ರಿಸ್ಟೀನಾ ಅಲ್ಲಿ ವಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ದಿನ ಹೊಲಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕಸೂತಿಯನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಭಾರತೀಯ ತಾಯಂದಿರು ಅಕ್ಷರವಿದ್ಯೆ, ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗುವುದನ್ನೂ ಕಲಿಯಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರಿಬ್ಬರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಡ ಗಿಸಿಕೊಂಡ ಕ್ರಿಸ್ಟೀನಾಳ ಯೋಗದಾನವನ್ನು ನಿವೇದಿತಾ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ವಾಗಿ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾಳೆ. ೧೯೦೭ ರಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಷ ನಿವೇದಿತಾ ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡವಳು ಕ್ರಿಸ್ಟೀನಾ. ಕ್ರಿಸ್ಟೀನಾ ಕುರಿತು ನಿವೇದಿತಾ ಆದರದಿಂದ ಮ್ಯಾಕ್ಲಿಯಾಡ್‌ಗೆ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾಳೆ: “ಸ್ವಾಮೀಜಿ ನನ್ನ ಕುರಿತು ಕಂಡ ಕನಸುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅವಳು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಶಾಲೆಯ ಕುರಿತಾಗಿಯೂ.. ಅದು ನನಗೆ ಸೇರಬೇಕಾದುದಲ್ಲ, ಅವಳಿಗೆ ಸೇರಬೇಕಾದುದು.”

ಸೋದರಿ ದೇವಮಾತಾ - ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಶಿಷ್ಯೆ, ಅವಳು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳು ೧೯೦೯ರಲ್ಲಿ

ಕಲ್ಚತ್ತೆಗೆ ಬಂದಾಗ, ನಿವೇದಿತಾಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳು ತನ್ನ 'Days in an Indian Monastery' ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿತಾಳ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಬರವಣಿಗೆಗಳ ಕುರಿತು ಸ್ತುತ್ಯವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾಳೆ.

೧೯೦೭ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಚಾರ್ಲೆಟ್ ಸೇವಿಯರ್ ಕಲ್ಚತ್ತೆಗೆ ಬಂದಾಗ ನಿವೇದಿತಾಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿದ್ದಳು. ನಿವೇದಿತಾ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಸ್ತೀನಾ ಅವಳ ಆಮಂತ್ರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಮಾಯಾವತಿಯ ಮೌನ ಅದ್ವಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಸಂಪದವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮಿ ಸ್ವರೂಪಾ

ದೇವಮಾತಾ

ನಂದರ The Gita ಗ್ರಂಥದ ಕರಡು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಸೇವಿಯರ್ ಹಾಗೂ ನಿವೇದಿತಾ ಸೇರಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ನಿವೇದಿತಾ ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಬೇಲೂರು ಮಠದ ಆದೇಶದಂತೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಬರೆದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ದೇವಮಾತಾ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮೇರಿ ಹೇಲ್, ತನಗೆ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನಿವೇದಿತಾಳಿಗೆ ನೀಡಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಪತ್ರಮಾಲೆಯನ್ನು ಹೊರತರಲು ಸಹಕರಿಸಿದಳು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೆಗೇಟ್, ನಿವೇದಿತಾ ಅಮೆರಿಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ, ಅವಳಿಗೆ ೧೦೦೦ ಡಾಲರ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಳು. ನಿವೇದಿತಾ ಶಾಲೆಯ ಯಶಸ್ಸಿನ

ದಿನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀಮತಿ ಲೆಗೇಟ್‌ಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾಳೆ. ತಾನು ಎರಡು ಬಾರಿ ಪ್ಯಾರಿಸಿಗೆ ಹೋದಾಗಲೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಲೆಗೇಟ್‌ನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತಾಳೆ.

ನಿವೇದಿತಾ ಅಮೆರಿಕದ ಶ್ರೀಮತಿ ಸಾರಾ ಫಾರ್ಮರ್, ಮೇರಿ ಫಂಕ್, ಎಮ್ಮಾ ಥರ್ಸೆಬಿ, ಮೇಡಮ್ ಕಾಲ್ಟೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಯವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದ ಇತರ ಮಹಿಳೆಯರೊಂದಿಗೆ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಳು. ಹಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದಳು ಕೂಡ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನೆಲ್ ಹ್ಯಾಮಂಡ್‌ಳಿಗೆ ನಿವೇದಿತಾ ಹಲವು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಳು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂದು ಆಕೆ ಆ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಳು. ಅಂತೆಯೇ ತಾನು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ವರ್ಣಿಸಿ ಬರೆದಿದ್ದಳು.

ಕುಮಾರಿ ಹೆನ್ರಿಟಾ ಮುಲ್ಲರ್ ನಿವೇದಿತಾಳಿಗೆ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಿಂದಲೂ ಪರಿಚಯ. ಅವಳು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗಲೂ ಕೆಲವು ದಿನ ನಿವೇದಿತಾ ಅವಳೊಂದಿಗೆ ವಾಸಿಸಿದ್ದಳು. ದಕ್ಷಿಣೇಶ್ವರಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಹೆನ್ರಿಟಾ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಯವರ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹಲವು ಮೂರ್ತಿ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಬಿಟ್ಟಾಗ ನಿವೇದಿತಾಳ ಸಂಪರ್ಕವೂ ಕಡಿಮೆ ಹೋಗಿರಬಹುದೆಂದು ನಾವು ಊಹಿಸಬಹುದು.

ಈ ವಿದೇಶೀಯ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿತಾಳಿಗೆ ಸಹಾಯ-ಸಹಕಾರ-ಪೋಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾದರೆ ನಿವೇದಿತಾಳೂ ಅವರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರೇಮ-ವಿಶ್ವಾಸ ಆಶ್ರೀಯತೆಯೂ ಅಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡ ದೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಬಂಧಗಳು ಬೆಳೆದು ಸುಪುಷ್ಪವಾದವುಗಳು ಎಂಬುದು ನಿವೇದಿತಾಳ ಗುರುಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ❖

ಹಿಂದೂಧರ್ಮ

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ನಿಂತಿರುವುದು. ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ತೋರುವ ಮಾರ್ಗವೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವ, ಇದೇ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಮಾಣ ಎಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೇಳಿದರು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವ, ಇದೇ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಮಾಣ ಎಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೇಳಿದರು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದ ನಿಯಮಾವಳಿಯ ಅನುಭವವೇ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೂ ಪ್ರಮಾಣ. ಇದನ್ನೇ ವೇದ ಎನ್ನುವುದು. ಇದನ್ನು ಜೈನರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೂಗಳಂತೆಯೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಸತ್ಯವಾಗಿರುವುದೆಲ್ಲ ವೇದ. ಜೈನರೂ ಕೂಡ ತಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಸತ್ಯವೆಂದುಕೊಂಡಿರುವರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಅಧೀನರು. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಸೀಮೆಯನ್ನು ಅವರು ವಿಸ್ತರಿಸಿದರು. ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ತನ್ನ ವಿಶಾಲ ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿತು.

ಶಾಸ್ತ್ರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಧರ್ಮದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ವೇದದ ಮಹಿಮೆ ಎಣೆಯಿಲ್ಲದುದು. ಇದು ಬರೀ ಪುರಾತನವಾದುದು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಯುತವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದೊಂದೇ ಮಾನವನು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳಿಗೂ ಅತೀತನಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಸಾರುವುದು.

-ಸೋದರಿ ನಿವೇದಿತಾ ('ನಾ ಕಂಡಂತೆ ನನ್ನ ಗುರುದೇವ', ಪು. ೧೫೯)